

Två Belgiska Konstnärer

**Bram Bogart
Walter Leblanc**

28 mars – 18 april 1971

Södertälje Konsthall

Kulturnämnden

Idéen till denna utställning föddes vid ett sammanträffande med belgiska konstnärer hösten 1970, då vi fick kontakt med belgiska kulturministeriet och avdelningen för belgisk konst och konstutställningar utomlands. Vi är tack skyldiga avdelningen och dess chef, F. de Lulle, för det arbete och de kostnader man åtagit sig i samband med utställningen.

Belgiens konsthistoria har präglats av landets utsatta geografiska och politiska läge. I våra dagar är Belgien kanske mer än någonsin Europas centrum vilket även har kommit att avspegla sig i dess rika konstliv.

Det är en glädje att i Södertälje konsthall kunna visa två av det nuvarande Belgiens främsta konstnärer, vilka var sitt lands representanter vid Venedigbiennalen 1970.

Begreppet "konst i Belgien" rymmer inom sig ett par av höjdpunkterna i europeiskt måleri.

Den gammalnederländska-flamländska konstens blomstring under 1400-talet är en unik konsthistorisk händelse. Politiska omvälvningar, en begynnande demokrati och näringslivets uppsving — flamländska vävnader var eftersökta i hela Europa — skapade ett konstitresserat borgerskap, vars smak utgjorde de sociala och estetiska förutsättningarna för den stora konstnärliga produktionen.

Utvecklingen inleddes av Jan van Eyck vars stil fick betydelse långt utanför Flandern. Inom landets gränser blev hans besjälade realism utgångspunkten för en mäktig tradition som först Pieter Brueghel d.ä. och senare, under barocken, Pieter Paul Rubens kunde bryta. Grundförutsättningarna var nu helt annorlunda. Konsten gynnades under 1600-talet av motreformationen och blev katolskt kyrklig och aristokratisk.

Universalgeniet Rubens motsvarade den idealtyp, som samtiden förhärligade. Han fick kolossala uppdrag som han löste genom att till sin ateljé, som medarbetare, knyta flera av sin tids mera framstående och lovande yngre konstnärer.

Det nuvarande Belgien blev en självständig stat först 1830 efter att sedan 1400-talet ha varit burgundiskt, habsburgskt och spanskt lydland, fransk och österrikisk besittning och slutligen förenat med Holland.

Ett nytt ekonomiskt uppsving skapade under 1800-talet förutsättningar för en ny utveckling av konsten. Som den mest framträdande gestalten inom belgiskt måleri i modern tid ser vi James Ensor. Med sitt ljusmättade, symboliska måleri föregriper han 1900-talets expressionistiska och surrealistiska konst. Ledande inom den moderna generationen under mellankrigstiden blev expressionisten Constant Permeke och surrealisterna René Magritte och Paul Delvaux. Den internationella inriktningen i belgisk konst, som började med surrealismen fortsatte efter andra världskriget med ett geometriskt eller expressivt abstrakt måleri, där särskilt den belgisk-holländsk-skandinaviska COBRA-gruppen framstår.

Södertälje i mars 1971
Ingvar Claeson

Bram Bogart

född 1921 i Delft, Holland, redovisar under fyrtioalet starka intryck av van Goghs konst, intryck som anknyts till de färgexpressionistiska strömningarna i Europa. Under sextio-talet finner han nya media och material, som tillmötesgår hans sökande efter en ny stramhet, kärvhet och robusthet. Det går nu aldrig att identifiera föremål i Bogarts målningar, huvudintresset knyts till handens brottning med materialet. Kraften i målarens arm — det berättas att Bram Bogart länge tyckte om att simma i stormigt vatten och styrkan i hans armar bar honom genom de kraftigaste dyningar — är delvis förklaring till strängheten men även spänsten hos hans elementära former. Kampen och betvingandet av elementen sker framför våra ögon.

Bogarts senaste måleri är befriat från alla reminiscenser av expressionism och alla sammanhang med en invand sensualism — hans färger — en eller två eller tre — föreslår oss någon sorts ekvation — en visionens algebraiska termer.

Ingvar Claeson

Walter Leblanc

född 1932 i Antwerpen, studerade under femtiotalet sex år vid Konstakademien och lärde sig måleriets hantverk oerhört grundligt innan han 1959 tog steget från användandet av de traditionella uttrycksmedlen.

Från en grundidé utvecklade han ett program där ett förfarande, vridningen, prövades på olika material, som gav olika bildmässiga möjligheter. Linjer, former och volymer varierade allteftersom skuggor och ljus arbetade olika med olika färger och material. Rörelsen som uppkommer i Leblancs reliefer allteftersom betraktaren rör sig framför dem tvingar till ett medskapande av ständigt nya kompositioner. Den logiska men även poetiska karaktären av hans optiska och kinetiska konst för tanken till en liknande inställning hos de Stijlkonstnärerna van Doesburg och Mondrian i Holland på tjugotalet.

Ingvar Claeson

TORSION – VRIDNING

Uteslutande funktionellt element, genom karaktären av sin struktur bestämmer det förändrigheten i utseendet av verket, vars huvudkomponent det är.

Walter Leblanc

